

ГУМАНІЗМ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГІЧНОЇ СИСТЕМИ А.С.МАКАРЕНКА.

Основними завданнями освітнього процесу сучасності є створення нових моделей виховання для повноцінного формування гуманістичної особистості кожного учня, здатної до самопізнання, саморозвитку та максимальної самореалізації із врахуванням її індивідуальних та вікових особливостей. Розробка таких моделей неможлива без ґрунтовного аналізу історико-педагогічного досвіду та узагальненого знання про інноваційні процеси які відбувалися в той чи інший період історії.

Особливої уваги, на нашу думку, заслуговує досвід видатного педагога, теоретика та практика, талановитого письменника – А.С. Макаренка. Він створив неповторну освітньо-виховну систему, в якій втілював в життя власні новаторські та прогресивні ідеї виховання та перевиховання підростаючого покоління.

Педагогічні погляди А.С. Макаренка ґрунтувалися на гуманістичному підході до виховання особистості; вони полягали у створенні гуманного освітянського середовища навколо кожної дитини. Особливу увагу приділяв соціальному вихованню і соціальній адаптації особистості. Людина, на його думку, повинна бути щасливою, а тому для кожного вихованця необхідно створити особливі умови для розкриття його можливостей і здібностей. «Організація соціального виховання – писав А.С. Макаренко, - будується в процесі комбінування живих, реальних процесів життя, а саме: процесу господарювання, праці, знання та гри» [2, с.3]. За допомогою цих процесів, на його думку, в особистості формується логіка здорового громадського і морального обов'язку, дисципліна та відповідальність.

А.С. Макаренко стверджував, що безпосередній вплив на виховання має реальне життя кожної дитини. Налагодження життя дитини – найважливіший елемент виховання особистості. На думку педагога,

надзвичайно важливо допомогти дитині, навіть важковихованій, стати повноцінною особистістю у суспільстві. Тому неодноразово наголошував на тому, що у процесі виховання дітей, а особливо педагогічно «запущених» без гуманістичної та оптимістичної установок ніяк не обійтись. «Проблему особистості можна вирішити тільки тоді, коли в кожній людині бачити особистість» - писав А.С. Макаренко. [1, с. 210].

Педагог був переконаний, що в характері кожної людини є зачатки чогось позитивного, які обов'язково потрібно знайти, розвинути та спрямувати у необхідному напрямку. Повага до особистості дитини, доброзичливий погляд на її потенційні можливості до сприйняття добра, набуття кращих рис і виявлення активного ставлення до навколишнього були стрижнем педагогічної діяльності А.С. Макаренка. Педагог глибоко вірив у творчі сили людини, її здатність до самовиховання, тому намагався «проекувати» в людині найкраще.

У кожному виховному закладі, на думку педагога, вихованців потрібно орієнтувати на майбутнє, а не на минуле, відкриваючи радісні реальні перспективи. А.С. Макаренко своєю працею довів, що кожна дитина, яка морально травмована або зіпсована «ненормальними» обставинами свого життя, може виправитися за умови створення сприятливого оточення та застосування правильних методів виховання. Педагог прагнув зробити радість дитини моральною, відповідальною і значущою, а її відповідальність – радісною, яка дає моральне задоволення.

Отже, сучасні дослідження гуманістичних засад, на яких побудована виховна система А.С. Макаренка, має принципово важливе значення для вітчизняного педагогічного поступу.

Література:

1. Макаренко А.С.: Избр. пед. соч. в 4-х т. / Под. ред. И.А. Каирова и Г.С. Макаренко – М.: Изд – во «АПН РСФСР», 1949. - Т.4.
2. Шефство над трудовою колонією від 1.01.1925 р. Лист А.С. Макаренка до Ч.К. Всеробосу. - ЦДАВО України, ф. 2717, оп. 1, спр. 157.